

Kajaanin kaupunki

KAJAANIN VESI -LIKELAITOS
TILINPÄÄTÖS 2022

Kajaanin Vesi -liikelaitos

1. Toimintakertomus

1.1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintavuosi 2022 oli kolmannen perättäisen koronapandemiavuoden lisäksi kiristyneen maailmanpoliittisen tilanteen sävyttämä seurannaisvaikutuksineen. Nämä vaikuttivat omalta osaltaan niin Kajaanin Veden toimintaan kuin talouteenkin. Taloudellinen tulos oli noin 188.000 euroa talousarviota huonompi liikevaihdon jäädessä noin 290.000 euroa talousarviosta myynnin erittäin voimakkaan vähenemisen seurauksena. Perustehtävä eli asiakkaille tarjottavat vesihuoltopalvelut toimivat käytännössä keskeytyksettä hyvälaatuisina kohtuulliseen hintaan niin valtakunnallisten vertailujen kuin oman tilastoinninkin perusteella.

Kajaanin Vesi -liikelaitos on hallinnut saneerausvelkaansa mm. säännöllisesti päivitettyä korjausvelkalaskelmaa hyödyntäen toteutetulla suhteellisen merkittävällä vesihuoltoverkostojen saneerauksella. Vuonna 2022 päivitetyn laskelman mukaan tarve jatkuu myös tulevaisuudessa. Myös vesihuollon laitoksia rakenteineen ja laitteineen saneerataan säännöllisesti. Jätevedenpuhdistamoa on tämän vuosikymmenen loppuun mennessä tarkoitus saneerata nykyisiä rakenteita ja tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan hyödyntäen ja mahdollisia tulevaisuuden tarpeita yhteensovittaen. Investointi on mittava ja Kajaanin Vesi pyrkii valmistautumaan siihen pitkäjänteisesti jo ennakolta.

Talous- ja jäteveden myynti on vähentynyt jo pidemmän aikaa vajaan prosenttiyksikön vuodessa. Vuonna 2022 määrällinen myynti väheni yli 6 % vuodesta 2021 ja vuoden 2022 jälkimmäisen puolikkaan myynti oli noin 10 % edellistä vuotta pienempi. Ilmeinen syy on Venäjän hyökkäyksellään Ukrainaan aiheuttaman energian hinnan nousun ja sähköpulan välttämiseksi toteutetut säästötoimet. Tämän seurauksena käyttömaksutulot, jotka ovat lähes 80 % liikelaitoksen tuloista, pienenevät merkittävästi. Kuluista suoraan laskutetun talous- ja jäteveden määrästä riippuvia on vain 10-15 %. Kulustottomusten palautuminen ennalleen kestää kauan, joten vaikutus liikelaitoksen tuloihin lienee pitkäaikainen. Energian lisäksi mm. kemikaaleissa, lietteenkäsittelyssä, muoviputkissa sekä kuljetuspalveluissa on merkittäviä hinnankorotuspaineita. Näistä yhdessä saneeraustarpeiden kanssa aiheutuu vesihuoltopalveluille jatkuvaa hinnankorotuspainetta. Osittain siihen voitaisiin varautua siirtämällä maksupainotusta nykyistä enemmän perusmaksuihin.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vuoden 2022 tulos oli kuitenkin olosuhteisiin nähden hyvä. Toiminnalliset ja valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja asiakkaat olivat vuonna 2022 päivitetyn asiakastytyväisyyssutkimuksen, vähäisten reklamaatioiden ja oman tilastoinnin perusteella pääsääntöisesti tyytyväisiä vesihuoltopalveluiden laatuun. Tavoitteiden saavuttaminen ja vesihuollon toimivuus perustuu ydintehtäviinsä sitoutuneen henkilöstön onnistumiseen.

1.2. Liikelaitoksen hallinto

Vuosi 2022 oli liikelaitoksena toimineen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen 18. toimintavuosi, 14. toimintavuosi Kuntalain (410/2015) säännösten mukaisena liikelaitoksena nykyisellä nimellään ja samalla Kajaanin kunnallisen vesihuollon 101. toimintavuosi.

Kajaanin Vesi -liikelaitos päättää itsenäisesti toimintaansa liittyvistä asioista. Liikelaitoksen toimielinten vastuista ja tehtävistä säädetään kuntalaisissa (410/2015) ja liikelaitoksen tehtävistä määrätään myös kaupungin hallintosäännössä Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintasäännössä.

Liikelaitoksen toiminnasta, kehittämisestä ja tuottavuudesta vastaa Kajaanin kaupunginhallituksen alainen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta yhteistyössä liikelaitoksen johtajan kanssa kaupunginvaltuuston määrittämien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunki toteuttaa omistajaohjaustaan omistajapolitiittisten linjausten ja ohjelman sekä liikelaitoksen johtokunnan kautta.

Johtokuntaan kuuluu viisi kaupunginhallituksen valitsemaa varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginhallitus valitsee yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää johtokuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella oman edustajansa sekä vastaavat oikeudet omaavan henkilökunnan edustajan ja tälle henkilökohtaisen varaedustajan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilöstön esityksestä. Johtokunta kokoontui vuonna 2022 viisi kertaa koronapandemian vuoksi etä- tai hybridikokouksina.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta 1.1.-31.12.2022:

Jäsenet:	Henkilökohtaiset varajäsenet:
Heikkinen Janne, pj.	Laurila Jani
Arffman Pasi, vpj.	Koskelo Sakari
Haataja Jani	Heikkilä Ville
Stricker Rea	Karjalainen Suvi
Tartia-Jalonen Aila	Törrö Leena
Halonen Jarmo, henkilöstön edustaja	Hyttinen Marko
Keränen Silja, kaupunginhallituksen edustaja	

Kajaanin Vesi -liikelaitosta, sen sisäistä hallintoa ja kehittämistä johti tilivelvollisena viranhaltijana vuonna 2022 Kajaanin Veden johtaja Juha Nurminen apunaan johtoryhmä. Liikelaitoksen johtajan valitsee kaupunginhallitus ja johtoryhmän kokoonpano määritellään toimintasäännössä. Johtoryhmän tehtävänä on tukea johtajaa liikelaitoksen toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa sekä johtokunnan käsittelemien asioiden valmistelussa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii liikelaitoksen johtaja ja jäsenenä tulosyksiköiden päälliköt verkostopäällikkö ja käyttöpäällikkö sekä henkilöstön keskuudestaan valitsema edustaja. Johtokunnan puheenjohtajalla on osallistumisoikeus johtoryhmän kokouksiin ja Kajaanin Veden asioita hoitava controller on myös asiantuntijana osallistunut johtoryhmän kokouksiin. Vuonna 2022 johtoryhmä kokoontui kymmenen kertaa.

1.3. Taloudellinen kehitys

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tulos oli noin 187.600 euroa talousarviota huonompi mutta noin 5.000 euroa valtuuston asettamaa tavoitetta parempi. Tilikauden tulokseen vaikutti merkittävimmin toisella vuosipuoliskolla asiakkaiden energian säästön seurauksena tapahtunut voimakas myynnin vähenemä. Talous- ja jäteveden määrällinen myynti vuoden 2022 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla oli noin 10 % pienempi kuin edellisenä vuotena, mikä supisti liikevaihtoa noin 290.000 euroa talousarviossa suunnitellusta. Kajaanin Veden menot vuonna 2022 olivat hyvin hallinnassa. Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmä- ja palvelu-uudistuksen yhteydessä käyttöomaisuudesta alas kirjattiin pienet alle 2.000 euron vuosittaiset poistot, mikä Kajaanin Veden osalta oli noin 84.000 euroa. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tuloutus kaupungille oli suunnitellusti 1,2 miljoonaa euroa.

Korjausvelan hallinta mukaan lukien jätevedenpuhdistamon saneeraus- tai korvausinvestointi tämän vuosikymmenen lopussa sekä muut investointi- ja kehittämistarpeet sekä palvelutasovaatimukset pitävät yllä investointi- ja kustannuspaineita myös tulevaisuudessa. Myynti tuskin ainakaan nopeasti palautuu tasolle ennen energiapulaa. Se, katteeton tai tappiollinen tukkumyynni vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille sekä koronapandemia ja maailmantilanteen aiheuttama paine tiettyjen tarvikkeiden ja palvelujen hintoihin jatkuessaan voimistavat kustannuspainetta. Näiden vuoksi asiakkailta perittäviin hintoihin kohdistuu jo kesken vuoden 2023 ja tulevaisuudessa merkittäviä korotuspaineita, kun suoraan kulutuksesta riippuvia kustannuksia Kajaanin Veden kustannuksista on 12-15 %. Vesihuollon maksuja valtakunnallisesti vertailtaessa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hinnat ovat toistaiseksi kilpailukykyisiä.

1.4. Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Vesi -liikelaitos tuotti vuonna 2022 talousarvion palvelulinjauksiensa mukaisesti perustehtävään keskittyen yksinkertaistettuna kahta tuotetta: talousvesi- ja jätevesihuoltopalveluita sekä niihin liittyviä volyymiltaan vähäisiä

lisä- tai sivupalveluita. Lisäksi kaupungin ympäristötekniiselle toimialalle tuotettiin vähäisessä määrin huleveden viemäroinnin ylläpitoa tukevia palveluita. Talousvettä laskutettiin 1.888.260 m³ ja jätevettä 1.774.431 m³, joista tukkumyyntinä vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille 161.371 m³ talousvettä ja 118.487 m³ jätevettä. Laskutettavan veden ja jäteveden määrä väheni 6,3 % vuodesta 2021 (vesi -6,1 %, jätevesi -6,5 %). Vesihuoltolain mukaiseen vesihuoltoon kuuluvan laskutettavan talousveden ja jäteveden määrä omalla toiminta-alueella väheni viime vuodesta noin 6,3 %, (talousvesi -6,6 %, jätevesi -5,9 %). Tappiollinen tukkumyynti vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille, joka kattaa kutakuinkin toimintamenot mutta ei pääomamenoja, kasvoi noin 0,7 % vuodesta 2021 (talousvesi -0,3 %, jätevesi +2,0 %). Vuoden 2022 jälkimmäisen vuosipuoliskon myynti oli noin 10 % pienempi kuin myynti vastaavana aikana vuonna 2021 todennäköisesti hyvin tehokkaasti toteutetun energiansäästön seurauksena. Myynnin vuosittaiset vaihtelut viime vuosina ovat olleet yllättävän suuria koronapandemiasta, energiansäästöstä, asiakastietojärjestelmämuutoksen aiheuttaman tilastointimuutoksen tms. syyn vuoksi. Pidemmällä aikajänteellä myynti omalla toiminta-alueella vähenee ja tukkumyynti pysyy ennallaan tai kasvaa hitaasti myös tulevaisuudessa. Päätuotteiden laadussa ja palvelun keskeytymättömyydessä ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Kolmatta vuotta jatkuneen korona -pandemian lisäksi Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan oli mittavia vaikutuksia maailmankauppaan. Vesihuollon ja Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toiminnassa ne näkyivät mm.: komponenttipulana ja toimitusaikojen pidentymisenä, mikä viivästytti tietyjä urakoita ja muita hankintoja, yleisenä inflaationa, joka vesihuollossa näkyi erityisesti kemikaalien, energian, kuljetusten ja lietteenkäsittelyn kustannusten nousuna. Putkimateriaalien kustannusten noususta huolimatta vaikutus verkostourakoihin oli aiemmin allekirjoitettujen puitesopimusten vuoksi vähäinen. Hybridiuhka ja muu kriittiseen infrastruktuuriin, vesihuolto mukaan luettuna kasvoi merkittävästi. Uhka sähköpulasta aiheutti varautumistoimenpiteitä Kajaanin Vedelle ja energiansäästön seurauksena Kajaanin Veden myynti väheni merkittävästi. Edellä mainitut muutokset vaikuttanevat myös lähitulevaisuudessa ja esim. asiakkaiden kulutustottumukset tuskin palautuvat nopeasti ennalleen.

Asiakastietojärjestelmään vietiin vuoden 2022 lopussa 6.224 käyttöpaikan eli 82,7 %:n lukematiedot etäluentaa hyödyntäen ja olivat siten pelkästään mitattuun kulutukseen perustuvan laskutuksen piirissä. Kaikkien kiinteistöjen siirtäminen etäluentaan jatkuu suunnitelmien mukaisesti vuoden 2023 loppuun. Sähköistä laskutusta käytti vuoden 2022 lopussa 3.615 käyttäjää, mikä on 52,0 % 7.523 käyttöpaikasta. Kajaanin Vesi -liikelaitos lähetti vuonna 2022 kaikkiaan 30.460 laskua.

Vuonna 2022 vesihuoltoverkostoja saneerattiin 4,8 km, josta 1,5 km katusaneerauksen yhteydessä. Uusia vesihuoltoverkostoja rakennettiin noin 0,8 km. Vuotovesitoimenpiteet ovat kohdistuneet Nakertajan kaupunginosan jätevesiviemäriverkoston ja jätevesiviemärikaivojen. Jätevesipumppaamoja saneerattiin kolme kappaletta. Lisäksi mm. Peuraniemen jätevedenpuhdistamon selkeytysaltaiden saneeraus saatettiin loppuun.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen nykyisen jätevedenpuhdistamon tavoitteellisesti tämän vuosikymmenen loppuun mennessä korvaavan puhdistamon saneeraus- tai korvausinvestoinnin esisuunnitelman pohjalta valittiin mahdollisimman paljon nykyiseen tekniikkaan ja rakenteisiin perustuva vaihtoehto yleissuunnittelun pohjaksi. Hankkeen yleissuunnittelu on tarkoitus toteuttaa vuonna 2023.

Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet vuonna 2022. Talousveden laadun tarkkailemiseksi otetuista 76 näytteestä 75 täyttivät talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset ja -suositukset. Suunnittelemattomia palvelunkeskeytyksiä oli kuusi kappaletta ja keskeytysten keskimääräinen asiakasaika oli noin 1,2 minuuttia/asiakas/vuosi. Viemäritukoksia oli viisi kappaletta. Jätevedenpuhdistamo täytti kaikki sille asetetut neljännesvuosikeskiarvoina asetetut lupavaatimukset, vaikka viemäriverkoston ylivuotoja oli yhteensä noin 1.644 m³ sulamisvesistä ja putkirikosta johtuen.

Reklamaatioita, palautteita ja vahingonkorvausvaatimuksia oli toiminnan volyyymiin nähden hyvin vähän. Kajaanin Vesi -liikelaitos sai vuonna 2022 reklamaatioita tai palautetta virheellisestä tonttijohdon sulkemisesta ja yleisen vesipostin sijainnista. Kajaanin Vesi -liikelaitokselle osoitettiin vuonna 2022 neljä vahingonkorvausvaatimusta viemärin tulvimisesta, vesikalusteiden tukkeutumisesta, tonttisulun toimimattomuudesta ja vesimittarista aiheutuneesta vesivahingosta. Korvausvaateiden kokonaissumma oli 3.796,61 € (sis. alv 24 %) ja vahingonkorvauksia maksettiin yhteensä 2.868,74 € (sis. alv 24 %) kolmesta vaatimuksesta. Yksi näistä kirjautuu vuodelle 2023 ja yhdestä vuonna 2022 tapahtuneesta vahingosta on vuoden 2023 puolella vastaanotetun korvausvaatimuksen käsittely kesken.

1.5. Liikelaitoksen henkilöstö

Kajaanin Vesi -liikelaitoksella oli vuonna 2022 henkilöstöä 19,3 henkilötyövuosina mitattuna (vakituisia 18,0). Harjoittelijoita ja määräaikaista työvoimaa on käytetty mm. jätevesiviemäriverkoston kiinteistöliittymien ja -kytkentöjen kartoituksiin ja jätevedenpuhdistamo- ja -pumppaamotiimin lomien sijaistuksiin.

Henkilöstökulut olivat noin 1,24 miljoonaa euroa (64.200 €/htv). Liikevaihto henkilötyövuotta kohden oli 388.300 euroa. Henkilöstön keski-ikä vuoden 2022 lopussa oli 53 vuotta.

Koronapandemian suora vaikutus henkilöstöön oli marras-joulukuun vaihteen tartuntaryppäystä huolimatta suhteellisen vähäinen. Toimistotyötä tehtiin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti ns. hybridimallilla osin etänä osin lähityönä ja sosiaalisia kontakteja pyrittiin lähityössä edelleen välttämään. Fyysinen asiakaspalvelu oli suljettuna vuoden 2022 ja suuri osa kokouksista ja palaverista toteutettiin etäyhteyksin.

Vuodelta 2021 siirretyt ja vuoden 2022 koko henkilöstön yhteiset virkistysiltapäivät kahdeksi virkistyspäiväksi, joissa tutustuttiin mm. Suomussalmen sotahistoriaan sekä Terrafameen.

1.6. Ympäristöasiat

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vastuulla olevista tehtävistä ympäristöpanostuksiin kuuluviksi luetaan pohjavedensuojelua varten tehdyt toimenpiteet lähinnä vedenhankinnassa (mm. pohjavesimittaukset ja -analyysit). Jätevesihuolto on huomioitu ympäristöpanostuksena käytännössä kokonaisuudessaan sisältäen viemäriverkoston käytön ja kunnossapidon, jätevesien puhdistuksen, lietteen käsittelyn sekä näihin liittyvät tutkimukset, analyysit ja ympäristöluvan velvoittamat vesiensuojeluun ja kalatalouteen liittyvät tutkimukset ja maksut sekä jätevesihuollon investoinnit. Ympäristötuotoiksi on luettu jäteveden käyttö- ja perusmaksut.

Viemärointi ja jäteveden- sekä lietteenkäsittely ovat kustannuksiltaan Kajaanin kaupungin merkittävien ympäristöpanostus. Kajaanin Vesi -liikelaitos käytti vuonna 2022 ympäristötekijöihin käyttötaloudestaan 3,2 miljoonaa euroa ja pysyviin vastaaviin sisältyy aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja 13,1 miljoonaa euroa. Ympäristötuotot olivat 4,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti kaikki sille ympäristöluvassa neljännesvuosittaisiksi asetetut vaatimukset jätevedenpuhdistuksen suhteen. Pohjavedenoton ottomäärän kaikkien kuukausittaisten (yhteensä 96 kpl/v) seurantapisteen tulokset alittivat lupamääräysten keskiarvomaksimiottomäärät.

1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Talousarvioon 2022 on kirjattu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen keskeisimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit, joiden toteutumista on arvioitu yhdenmukaisesti kaupunkikonsernissa osavuosiraportissa 1.1.-30.6.2022 sekä tässä tilinpäätöksessä. Vuonna 2022 talousarviossa mainituista merkittävimmistä riskeistä realisoitui myyntivolyymien vähentyminen. Muita ainakin osittain toteutuneita riskejä olivat kriittisten varaosien saatavuusongelmat toimitusaikojen pidentymisenä, materiaalien hintojen nousu, avainhenkilöiden yhtäaikainen suunnittelematon poissaolo sairastumisen vuoksi, kaukovalvontajärjestelmän noin 1 tunnin kestänyt häiriö sekä palvelujen tukkumyynti tappiolla. Lisäksi uhka sähköpulasta ja kriittisen infrastruktuurin vahingoittamisesta kyberuhkineen kasvoi voimakkaasti. Riskinarvion riskejä ja riskiluokkia on vuoden 2022 aikana päivitetty muuttuneen tilanteen mukaisesti.

Vuoden 2022 talousarviossa on huomioitu kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjelmistoa hyödyntäen vuosittain päivitettävät strategisten, taloudellisten ja vahinkoriskien riskiarviot. Operatiivisia ja toiminnallisia riskejä on vuonna 2022 arvioitu erillisellä vesihuollon riskienhallintaohjelmistolla. Talousvesihuollon riskien arviointi valmistui vuoden 2021 lopussa ja terveydensuojeluviranomaisen hyväksyi sen 28.4.2022. Jätevesihuollon riskinarviointi valmistui vuonna 2022 ja arvioita hyödynnetään käynnissä olevan varautumissuunnitelman päivityksessä.

1.8. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesihuoltopalveluiden hintataso, tehokkuus, laatu ja kannattavuus

Kajaanin Vesi -liikelaitos päivitti hinnastoaan vuoden 2022 alusta. Pitkjänteisen suunnitelman mukaisesti käyttö- ja perusmaksuja korotettiin kokonaisvaikutukseltaan noin 2,8 %. Palvelumaksuja päivitettiin vastaamaan tuotantokustannuksissa tapahtuneita muutoksia sekä paikkaamaan myynnin vähentymistä. Seuraavaan taulukkoon on koottu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2018 - 2022.

KAJAANIN VESI -LIIKELAITOS TUNNUSLUKUJA Tunnusluvut 31.12.	2018	2019	2020	2021	2022
Verkostoon pumpattu vesimäärä (m ³ /a)	2 653 391	2 562 862	2 472 998	2 479 393	2 365 089
Laskutettu vesimäärä (m ³ /a)	2 027 772	2 076 244	1 962 118	2 011 458	1 888 260
Käsiteltäväksi johdettu jätevesimäärä (sis.ohitukset) (m ³ /a)	3 437 352	3 276 024	3 922 033	3 573 805	3 296 408
Laskutettu jätevesimäärä (m ³ /a)	1 951 787	1 938 819	1 932 943	1 898 253	1 774 431
Vesijohtoverkoston liittynyt asukasmäärä (as)	34 660	34 177	33 330	32 484	32 175
Jätevesiviemäriverkoston liittynyt asukasmäärä (as)	32 960	31 210	30 564	29 917	29 606
Vesijohtorunkoverkoston pituus (km)	527,0	528,0	529,0	527,0	527,0
Jätevesirunkoverkoston pituus (km)	262,6	264,0	265,0	265,0	265,0
Laatuvaatimukset täyttävä talousvedenlaatu %	100,0	100,0	100,0	100,0	98,7
Laskuttamattoman talousveden osuus (tai hukkavesi) %	23,9	19,7	21,2	18,9	20,2
Vesijohtoverkoston uusiutumisaika v	239,5	203,1	114,8	148,9	135,8
Putkirikkojen määrä vesijohtoverkosto/verkostopituus (kpl/km vuosi)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
Veden ominaiskäyttö, Kotitalouksien veden käyttö (l/as/vrk)	148,4	153,3	149,4	156,0	147,0
Jätevedenpuhdistuksen lupaehtojen täyttyminen %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Puhdistamattoman jäteveden ohitukset %	0,00	0,12	0,05	0,31	0,31
Laskuttamattoman jäteveden osuus %	43,2	40,8	50,7	46,9	46,2
Jätevesijohtoverkoston uusiutumisaika v	154,5	64,4	176,7	116,2	284,6
Investoinnit yhteensä (€)	2 311 219	2 458 147	3 353 541	2 684 601	2 944 286
Omistajatuloutus (€)	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Käyttömaksu, talousvesi, €/m ³ (sis. alv)	1,31	1,34	1,35	1,40	1,48
Käyttömaksu, jätevesi, €/m ³ (sis. alv)	2,28	2,37	2,49	2,53	2,59
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	203,8	214,2	209,3	222,7	209,3
Käytön ja ylläpidon omakustannushinta, €/m ³	0,89	0,86	0,92	0,90	0,94
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon %	16,7	16,2	16,0	15,7	16,0
Investoinnit/poistot	1,30	1,37	1,83	1,43	1,45
Investointien tulorahoitus %	108	113	82	110	93
Omistajan tuki investointikustannuksiin/kokon.investoinnit %	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	7,7	8,5	8,0	7,7	6,8
Omakotitalon vertailuhinta, VVY:n laskentaperusteella, €/m ³	5,00	5,14	5,28	5,38	5,53

2. Talousarvion toteutumisvertailu

2.1. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2022	Tila
Keskitytään perustehtävään ja toimintavarmuuteen. Muita tehtäviä otetaan vastattavaksi harkiten vain, mikäli niistä saatava tuotto on vähintään ydintehtävistä perityn tasolla ja jo olemassa olevia resursseja tai kapasiteettia on käytettävissä.	Toimittu linjauksen mukaisesti. Vuonna 2022 varautumisen prioreetti kasvanut.	Toteutuksessa ●
Saneerausinvestointeja korjausvelan hallitsemiseksi toteutetaan valtuustokausittain päivitettävän korjausvelkaselvityksen mukaisilla määrillä.	Vesihuoltoverkon korjausvelkalaskelma päivitetty (8/2022). Saneerausinvestointeja noin 2,4 M€ vuonna 2022.	Toteutuksessa ●
Vuoto- ja hulevesien pääsyä jätevesiviemäriin vähennetään yhteistyössä ympäristöteknisen toimialan kanssa.	Kajaanin Veden vuotovesi-investointeja noin 90.000 euroa vuonna 2022.	Toteutuksessa ●
Peuraniemen nykyisen jätevedenpuhdistamon tekninen käyttöikä päättyy 2020-luvun lopussa. Korvaavan täysin uuden tai osin nykyisiä rakenteita hyödyntävän, 2020-luvun loppuun mennessä käyttöön otettavan jätevedenpuhdistamon yleissuunnittelu aloitetaan 2022.	Yleissuunnittelun tarjouspyyntö valmisteilla, tarjouskilpailu avataan helmikuussa 2023.	Ei aloitettu ●
Vesihuollon (talous- ja jätevesihuollon) tuotannon, jakelun ja laadunvarmistuksen ohjausta tehostetaan mitattua tietoa hyödyntämällä.	Aluemittausjärjestelmän suunnittelu ja toteutus aloitettu.	Toteutuksessa ●
Koko toiminta-alueen kattavaan vedenkulutuksen etämittaukseen ja reaaliaikaiseen laskutukseen siirrytään 2024.	Käyttöpaikoista 82,7 % (6.224 kpl) etämittauksen piirissä 31.12.2022.	Toteutuksessa ●
Taksamalla uudistetaan Vesilaitosyhdistyksen ohjeen mukaisesti niin, että aiheuttamisperiaate toteutuu nykyistä selkeämmin. Huomioidaan laskutettavan talous- ja jätevesimäärän väheneminen, hulevesien ohjaaminen pois jätevesiviemäristä ja taloudellisesti kestävä keskittyminen ydintehtäviin. Tarkoittaa mm. perusmaksujen osuuden kasvattamista ja niiden alueellisuutta.		Ei aloitettu ●
Riskikartoitukset päivitetään käyttäen Graniten lisäksi vesihuoltopalveluiden osalta alalle suunniteltuja järjestelmiä (WSP ja SSP). Näiden pohjalta päivitetään varautumissuunnitelma, joka yhteensovitetaan kaupungin valmiussuunnitelman kanssa.	Talovesihuollon riskiarvio (WSP) hyväksytty 29.4.2022 terveysviranomaisen toimesta, jätevesihuollon riskiarvio (SSP) laadittu. Varautumissuunnitelma päivityksessä.	Toteutuksessa ●

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Tavoite 2022	Toteutunut 2022	Tila
Tuottovaatimus	1 200 000 euroa, joka koostuu peruspääoman korosta ja tuloutuksesta.	1 200 000 euroa	Toteutuu ■
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	> 700 000 euroa (tavoite; ei sitova)	705 019 euroa.	Toteutuu ■

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2022	Toteutunut 2022	Tila
Asiakastyytyväisyys	Kuntatekniikan palvelukyselyn vesihuollon osuuden keskiarvo parillisina vuosina, 0 - 5	4,48	4,42	Toteutuu osittain
Vesihuollon toimitusvarmuus	Vedenjakelun suunnittelemattomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi	0,10	0,02	Toteutuu
Sähköisen palvelun lisääminen	Vesimittarien etäluku	75 % vesimittareista etäluennassa.	82,7 % (6.224 kpl)	Toteutuu

Resurssiäisäutta luontokaupungissa

Energiätehoisuus	Jätevedenpumppaamoiden energiatehoisuus optimoitu, % pumppaamoista	70 %	72,3 %	Toteutuu
Ympäristöystävällinen viemärointi ja jätevedenpuhdistus	Jätevedenpuhdistamon kuukausinäytteistä lupaehtojen mukaisia, %	> 95 %, 23/24 kpl (ympäristöluvan vaatimus 21/24 kpl)	91,7 % (22/24 kpl)	Toteutuu osittain

Tulevaisuus nuorissa

Osaajista elinvoimaa

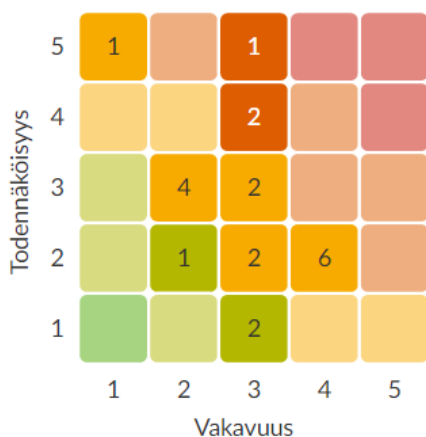
Harjoittelupaikkojen tarjoaminen tuleville osaajille	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja, htv/vuosi	1,0 htv/v	1,3 htv/v	Toteutuu
--	--	-----------	-----------	---

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Kohde	Riski	RL	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Kriittisten varaosien tai tarvikkeiden saatavuusongelmat.	12	Seurannassa	0%	2 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Hyödykehintariski: Materiaalin hinnan nousu	12	Seurannassa	0%	2 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Kajaanin veden palveluja myydään tappiolla tai ilman katetta.	5	Seurannassa	0%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Kaukovalvontajärjestelmän laaja vikaantuminen / häiriö.	6	Seurannassa	0%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Vesilaitoksen avainhenkilöiden yhtäaikainen suunnittelematon poissaolo.	6	Seurannassa	75%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Myyntivolyymin vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen.	15	Seurannassa	50%	1 kpl

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Päätöksentekoprosessi	Vastuut selkeästi määritelty (hallintosääntö & Kajaanin Veden toimintasääntö)	Päätöksentekoon liittyvät vastuut selkeästi määritetty.
Henkilöstöasiat	Kaupungin henkilöstöohjelma ja sen seuranta käytössä Kehityskeskustelut pidetään vuosittain elokuun loppuun mennessä.	Toimittu henkilöstöohjelman mukaisesti. Kehityskeskustelut käyty vuoden 2022 aikana.

	Työyhteisötaitojen merkitystä työyhteisön toimintaan korostetaan.	Parempi työyhteisö -tutkimuksen kehittämistoimenpiteissä toteutettu myös työyhteisötaitoja kehittäviä toimenpiteitä.
Taloussuunnittelu	Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain.	Seuranta kuukausittain.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Tehtäväkokonaisuuksien ja tehtävänjaon tarkentaminen Kajaanin Veden ja taloushallinnon välillä asiakastietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen	Tiivis yhteistyö taloushallinnon kanssa. Taloussihteerin työpanoksesta 55 % myyty konsernipalveluille.
Talousraportointi	Talousraportointi johtokunnan jäsenille kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa.	Raportointi johtokunnalle kuukausittain ja käsittely johtoryhmän ja johtokunnan kokouksissa.
Omaisuuksien hallinnointi	Korjausvelan määrän lisääntyminen pyritään estämään ajantasaisten korjausvelkalaskelmien ja riittävien sekä oikein kohdennettujen saneerausinvestointien avulla.	Verkoston korjausvelkalaskelma päivitetty 8/2022. Saneerausinvestointeja noin 2,4 M€, joissa hyödynnetty edellisen 2019 päivityksen tuloksia.
Tietohallinto ja tietoturva	Tietosuojaselosteet ajan tasalla Tietohallinto- ja tietoturvaosaamisessa turvaututaan tietohallinnon ja sen alihankkijoiden resursseihin. Kajaanin Veden tarpeiden aktiivinen esille tuominen tietohallinnolle	Selosteet ajan tasalla. Yhteistyö tietohallinnon kanssa lisääntynyt, järjestelmien tietoturvan tasoa selvitetty ja parannettu. Kyberturvallisuutta harjoiteltu.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kajaanin Vesi ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Ei myönnettyjä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.
Sopimushallinta	Sopimusvastuut määritetty	Sopimusvastuut määritetty.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Ei omaa hanketoimintaa	Ei omia hankkeita.

Henkilöstö

Kajaanin Vesi	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	20,1	19,6	19,3

Talouden sopeuttamissuunnitelma

Keinot	Alkup. tavoite yht. 2020-2022	Tot. 2020 €	Tot. 2021 €	Tavoite 2022	Toteutunut 2022	Tot. 2022 €	Vastuutahot	Tila
Vesilaitoksen ja kadunrakennuksen investointien yhteensovittaminen A	0				Yhteensovitettu vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmalla laadittaessa.			Toteutuu osittain ☒
Kajaanin veden tulospalkkiosta luopuminen A	30 000	30 000					Liikelaitoksen johtaja	Ei sopeuttamista voitetta ko. vuodelle ☐
YHTEENSÄ	30 000 €	30 000 €		0 €				Ei tietoa ☐

2.2. Talousarvion toteumat, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2022	TP 2022 31.12.2022	Poikkeama	TP 2021
Liikevaihto	7 792 198,14	7 501 584,61	-290 613,53	7 653 621,11
Liiketoiminnan muut tuotot	4 500,08	30 220,23	25 720,15	31 118,44
Tuet ja avustukset	0	5 338,40	5 338,40	3 982,20
Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	7 796 698,22	7 537 143,24	-259 554,98	7 688 721,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 093 930,12	-1 025 451,02	68 479,10	-1 055 147,58
Palvelujen ostot	-1 257 435,72	-1 224 917,88	32 517,84	-1 153 423,02
Henkilöstökulut	-1 264 164,31	-1 240 292,41	23 871,90	-1 243 899,67
Poistot ja arvonalentumiset	-1 982 425,16	-2 036 429,57	-54 004,41	-2 057 884,80
Liiketoiminnan muut kulut	-106 140,16	-115 813,49	-9 673,33	-83 614,66
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-5 704 095,47	-5 642 904,37	61 191,10	-5 593 969,73
Liikelylijäämä	2 092 602,75	1 894 238,87	-198 363,88	2 094 752,02
Korkotuotot		58,83	0	3 235
Muut rahoitustuotot		10 721,36	10 721,36	7 870,00
Korkokulut		0	0	
Korvaus peruspääomasta		-39 281,80	-39 281,80	-39 281,80
Tuloutus ylijäämästä	-1 200 000,00	-1 160 718,20	39 281,80	-1 160 718,20
Viivästyskorot		0	0	-17,49
Muut rahoituskulut		0	0	-102,48
Muut rahoituskulut		0	0	-119,97
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 200 000,00	-1 189 219,81	10 780,19	-1 189 015,44
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	892 602,75	705 019,06	-187 583,69	905 736,58
Ylijäämä ennen varauksia	892 602,75	705 019,06	-187 583,69	905 736,58
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	892 602,75	705 019,06	-187 583,69	905 736,58

Investointiosan toteutumisvertailu

	TA 2022	TP 2022 Toteuma	Poikkeama	TP 2021
Rakennukset/rakentaminen				
Rakennukset				
Vesihuollon suunnittelu ja tutkiminen				
Vesihuollon rakentaminen ja saneeraus	-1 811 000,00	-1 981 426,97	-170 426,97	-1 457 442,13
Rakentaminen ja saneeraus rahoitusos.				
Hulevesi - omaisuuden luovutus kaup.				
Vedenottamot	-50 000,00	-43 200,98	6 799,02	0
Pohjavesialueet				
Vedenkäsittelylaitokset				
Vesisäiliöt	-125 000,00	-54 332,19	70 667,81	-217 836,16
Paineenkorotusasemat				
Jätevedenpumppaamot	-180 000,00	-144 332,87	35 667,13	-148 705,83
Jätevedenpuhdistamo	-400 000,00	-304 362,36	95 637,64	-400 356,50
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 566 000,00	-2 527 655,37	38 344,63	-2 224 340,62
Koneet ja kalusto				
Vesilaitoksen koneet	-400 000,00	-416 630,86	-16 630,86	-454 585,47
Viemärlaitoksen kon	-15 000,00	0	15 000,00	
Koneet ja kalusto yhteensä	-415 000,00	-416 630,86	-1 630,86	-454 585,47
Aineettomat oikeudet	0	0	0	-5 674,84
Investoinnit yhteensä	-2 981 000,00	-2 944 286,23	36 713,77	-2 684 600,93

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	TA 2022	TP 2022 Toteuma	Poikkeama	TP 2021
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä	2 093 000,00	1 894 238,87	-198 761,13	2 094 752,02
Poistot ja arvonalentumiset	1 982 000,00	2 036 429,57	54 429,57	2 057 884,80
Rahoitustuotot ja kulut	-1 200 000,00	-1 189 219,81	10 780,19	-1 189 015,44
Tulorahoituksen korjaukset		0	0	-16 000,00
Toiminnan rahavirta	2 875 000,00	2 741 448,63	-133 551,37	2 947 621,38
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 981 000,00	-2 944 286,23	36 713,77	-2 684 600,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0	0	16 000,00
Investointien rahavirta	-2 981 000,00	-2 944 286,23	36 713,77	-2 668 600,93
Toiminnan ja investointien rahavirta	-106 000,00	-202 837,60	-96 837,60	279 020,45
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta		186 121,51	186 121,51	-691 341,80
Saamisten muutos muilta		-209 482,23	-209 482,23	124 405,30
Korttomien velkojen muutos kunnalta		2 259,37	2 259,37	-1 043,19
Korttomien velkojen muutos muilta		-32 101,82	-32 101,82	66 969,34
Liittymismaksujen muutos	125 000,00	256 686,77	131 686,77	225 722,22
Rahoituksen rahavirta	125 000,00	203 483,60	78 483,60	-275 288,13
Rahavarojen muutos	19 000,00	646	-18 354,00	3 732,32
Rahavarojen muutos		646		3 732,32
Rahavarat kauden lopussa 31.12.		116 144,44		115 498,44
Rahavarat 1.1.		115 498,44		111 766,12

3. Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma		1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021
Liikevaihto		7 501 584,61		7 653 621,11
Liiketoiminnan muut tuotot		35 558,63		35 100,64
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet	-1 025 451,02		-1 055 147,58	
Palvelujen ostot	-1 224 917,88	-2 250 368,90	-1 153 423,02	-2 208 570,60
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-966 229,07		-959 297,12	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-238 722,41		-249 293,07	
Muut henkilöstösivukulut	-35 340,93	-1 240 292,41	-35 309,48	-1 243 899,67
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 952 441,66		-2 057 884,80	
Arvonalentumiset	-83 987,91	-2 036 429,57	0,00	-2 057 884,80
Liiketoiminnan muut kulut		-115 813,49		-83 614,66
Liikeylijäämä		1 894 238,87		2 094 752,02
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	58,83			
Muut rahoitustuotot	10 721,36		11 104,53	
Korvaus peruspääomasta	-39 281,80		-39 281,80	
Muut rahoituskulut	-1 160 718,20	-1 189 219,81	-1 160 838,17	-1 189 015,44
Ylijäämä ennen satunaisia eriä		705 019,06		905 736,58
Ylijäämä ennen varauksia		705 019,06		905 736,58
Tiliikauden ylijäämä/alijäämä		705 019,06		905 736,58
Liikelaitoksen tunnusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		6,75		7,68
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		6,75		7,68
Voitto, %		9,4		11,8

Tunnuslukujen selitykset**Sijoitetun pääoman tuotto %**

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + muille maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + sijoitettu koroll. Vierapääoma + poistoero ja vap.eht. Varaukset)

Kunnan sijoittama pääoman tuotto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + lainat kunnalta + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen varauksia / liikevaihto)

Rahoituslaskelma	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä	1 894 238,87	2 094 752,02
Poistot ja arvonalentumiset	2 036 429,57	2 057 884,80
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 189 219,81	-1 189 015,44
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-16 000,00
Toiminta yhteensä	2 741 448,63	2 947 621,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 944 286,23	-2 684 600,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	16 000,00
Investoinnit yhteensä	-2 944 286,23	-2 668 600,93
Toiminnan ja investointien rahavirta	-202 837,60	279 020,45
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisen lainojen muutos muilta		
Lainakannan muutokset yhteensä		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutokset kunnalta	186 121,51	-691 341,80
Saamisten muutokset muilta	-209 482,23	124 405,30
Korottomien velkojen muutos kunnalta	2 259,37	-1 043,19
Korottomien velkojen muutos muilta	-32 101,82	66 969,34
Liittymismaksujen muutos muilta	256 686,77	225 722,22
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	203 483,60	-275 288,13
Rahoituksen rahavirta	203 483,60	-275 288,13
Rahavarojen muutos	646,00	3 732,32
Rahavarojen muutos	646,00	3 732,32
Rahavarat 31.12.	116 144,44	115 498,44
Rahavarat 01.01.	115 498,44	111 766,12
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, €	-45 826,99	-442 295,01
Investointien tulorahoitus, %	93,11	110,39
Kassan riittävyys, pv	5,47	5,68
Quick ratio	4,12	3,96
Current ratio	4,12	3,96

Tunnuslukujen selitykset

Investointien tulorahoitus %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset - tuloverot) /
investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset - tuloverot) /
investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset

Lainanhoitokate

= (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset + korkokulut) /

Tase	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 949 961,39	29 042 104,73
Aineettomat hyödykkeet	169 909,59	345 494,04
Tietokoneohjelmistot	169 909,59	345 494,04
Aineelliset hyödykkeet	29 630 171,50	28 546 730,39
Maa-alueet	281 443,65	266 121,07
Rakennukset	4 690 918,57	4 682 088,80
Johtoverkostot ja laitteet	21 871 965,30	21 105 572,20
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	1 647 506,17	1 696 313,12
Koneet ja kalusto	1 038 624,83	732 574,22
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	99 712,98	64 060,98
Sijoitukset	149 880,30	149 880,30
Muut saamiset	149 880,30	149 880,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 588 494,01	3 564 487,29
Saamiset	3 472 349,57	3 448 988,85
Lyhytaikaiset	3 472 349,57	3 448 988,85
Myyntisaamiset	2 179 541,81	2 068 322,82
Saamiset kunnalta	1 189 312,52	1 375 434,03
Muut saamiset	65 598,38	0,00
Siirtosaamiset	37 896,86	5 232,00
Rahat ja pankkisaamiset	116 144,44	115 498,44
Maksuliiketilit	116 144,44	115 498,44
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 538 455,40	32 606 592,02
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	28 572 185,65	27 867 166,59
Peruspääoma	19 640 900,81	19 640 900,81
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 226 265,78	7 320 529,20
Tilikauden ylijäämä	705 019,06	905 736,58
VIERAS PÄÄOMA	4 966 269,75	4 739 425,43
Pitkäaikainen	4 095 028,63	3 838 341,86
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	4 095 028,63	3 838 341,86
Lyhytaikainen	871 241,12	901 083,57
Ostovelat	330 300,59	358 611,94
Velat kunnalle	10 943,74	8 684,37
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	340 593,00	341 027,39
Siirtovelat	189 403,79	192 759,87
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 538 455,40	32 606 592,02
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	85,19	85,46
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,89	62,26
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)	8 931	8 226

Taseen tunnuslukujen selitykset

Omavaraisuusaste %

= 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko omapääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tilikauden tuloksen käsittely

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta allekirjoittaa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilinpäätöksen 2022 ja päättää, että tilikauden ylijäämä 705.019,06 euroa kirjataan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen taseeseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämätilille.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta esittää Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilinpäätöksen 2022 Kajaanin kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

4. Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2022

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kajaanin kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Alle 10.000 euron hankinnat pois lukien vesi- ja jätevesimittarit, on kirjattu vuosikuluksi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto ja muut varsinaisen toiminnan tuotot		
	2022	2021
Käyttömaksut	5 758 098,34	5 957 651,33
Perusmaksut	1 532 895,88	1 510 345,58
Muut Palvelut	210 590,39	185 624,20
Liikevaihto	7 501 584,61	7 653 621,11
Liiketoiminnan muut tuotot	30 220,23	31 118,44
Avustukset	5 338,40	3 982,20
Tuotot yhteensä	7 537 143,24	7 688 721,75

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua Kajaanin kaupungin poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poisto-aika vuotta	Poisto- menetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmat	3	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	15 - 40	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet, luonnonvarat		Käytön mukainen poisto

Tuloutus kaupungille

	2022	2021
Peruspääoman korko	39 281,80	39 281,80
Tuloutus ylijäämistä	1 160 718,20	1 160 718,20
Yhteensä	1 200 000,00	1 200 000,00

4.3. Taseen liitetiedot

4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat 31.12.2022

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet							Sijoitukset Muut saamiset	Yhteensä
	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja keskenäiset hankinnat	Palautus- kelpoiset liittymis- maksut		
Poistamaton hankintameno 1.1	345 494,04	266 121,07	4 682 088,80	22 801 885,32	732 574,22	64 060,98	149 880,30	29 042 104,73	
Lisäykset tilikauden aikana		15 322,58	284 889,20	2 191 791,59	416 630,86	35 652,00		2 944 286,23	
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00				0,00	
Vähennykset tilikauden aikana								0,00	
Siirrot erien välillä	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	
Tilikauden poisto	-175 584,45		-276 059,43	-1 474 205,44	-110 580,25			-2 036 429,57	
Arvonlennukset ja niiden palautukset								0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12	169 909,59	281 443,65	4 690 918,57	23 519 471,47	1 038 624,83	99 712,98	149 880,30	29 949 961,39	
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12	169 909,59	281 443,65	4 690 918,57	23 519 471,47	1 038 624,83	99 712,98	149 880,30	29 949 961,39	

Maa- ja vesialueiden erittely

	2022	2021
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	179 003,91	163 681,33
Muut maa- ja vesialueet	102 439,74	102 439,74
Maa- ja vesialueet yhteensä	281 443,65	266 121,07

Vaihtuvat vastaavat 31.12.2022

Saamisten erittely

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöltä				
Myyntisaamiset	0,00	249 451,88	0,00	231 774,32
Yhteensä	0,00	249 451,88	0,00	231 774,32
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0,00	172 984,53	0,00	23 028,76
Yhteensä	0,00	172 984,53	0,00	23 028,76
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	854,41	0,00	574,07
Yhteensä	0,00	854,41	0,00	574,07
Saamiset kunnalta				
Myyntisaamiset	0,00	190 355,14	0,00	108 336,86
Lainasaamiset	0,00	1 064 555,76	0,00	1 267 097,17
Yhteensä	0,00	1 254 910,90	0,00	1 375 434,03
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	1 756 250,99	0,00	1 812 945,67
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	37 896,86	0,00	5 232,00
Yhteensä	0,00	1 794 147,85	0,00	1 818 177,67
Saamiset yhteensä	0,00	3 472 349,57	0,00	3 448 988,85

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kela, korvaus työterveyshuollosta	5 600,00	5 232,00
yhteensä	5 600,00	5 232,00

4.3.2. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	19 640 900,81	19 640 900,81
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	19 640 900,81	19 640 900,81
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 226 265,78	7 320 529,20
Tilikauden ylijäämä	705 019,06	905 736,58
yhteensä	28 572 185,65	27 867 166,59

Vieras pääoma

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	69 593,72	0,00	46 202,06
Muut velat	52 324,53	0,00	52 324,53	0,00
Yhteensä	52 324,53	69 593,72	52 324,53	46 202,06
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	0,00	996,97	0,00	1 002,35
Muut velat	52 324,53	0,00	56 744,64	0,00
Yhteensä	52 324,53	996,97	56 744,64	1 002,35
Velat kunnalle				
Ostovelat	0,00	10 943,74	0,00	7 855,82
Muut velat	391 195,81	0,00	198 811,57	828,55
Yhteensä	391 195,81	10 943,74	198 811,57	8 684,37
Velat muille				
Ostovelat	0,00	259 709,90	0,00	311 407,53
Muut velat	3 599 183,76	340 593,00	3 530 461,12	341 027,39
Siirtovelat	0,00	189 403,79	0,00	192 759,87
Yhteensä	3 599 183,76	789 706,69	3 530 461,12	845 194,79
Vieras pääoma yhteensä	4 095 028,63	871 241,12	3 838 341,86	901 083,57

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lomapalkkajaksotus	189 403,79	192 759,87
Siirtovelat yhteensä	189 403,79	192 759,87

4.3.3. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	2022	2021
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	64 208,59	62 551,27
Myöhemmin maksettavat	123 800,20	131 414,69
Yhteensä	188 008,79	193 965,96

4.3.4. Ympäristöasiat

	2022	2021
Ympäristötuotot		
Viemärlaitoksen tuotot	4 681 943,52	4 844 119,22
Ympäristökulut		
Viemärlaitoksen kulut	-3 172 366,46	-3 364 393,09
Ympäristö netto	1 509 577,06	1 479 726,13

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja, tasearvo 31.12.

	2022	2021
Maa-alueet		
Jätevedenpuhdistamon maa-alue	51 983,36	51 983,36
Rakennukset		
Viemärlaitoksen rakennukset	2 388 643,92	1 560 126,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Viemärlaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10 617 777,54	10 881 037,34
Aktivoidut ympäristökulut yhteensä	13 058 404,82	12 493 147,30

4.3.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2022	2021
Henkilöstön määrä 31.12. (htv2)		
vakituiset	18,00	18,50
määräaikaiset	1,30	1,60
työllistetyt	0,00	0,00
Yhteensä	19,30	20,10
Henkilöstökulut		
Tuloslaskelman henkilöstökulut		
Maksetut palkat	967 311,94	969 487,50
Henkilöstökorvaukset	-1 082,87	-10 190,38
Palkat ja palkkiot yhteensä	966 229,07	959 297,12
Eläkekulut	238 722,41	249 293,07
Muut henkilösivukulut	35 340,93	35 309,48
Tuloslaskelman henkilöstökulut yhteensä	1 240 292,41	1 243 899,67
Aktivoidut henkilöstökulut yhteensä	0,00	0,00

5. Kirjanpito kirjat ja tosittelajit

KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja	sähköinen
Pääkirja	sähköinen
Tuloslaskelma	sähköinen
Tase	sähköinen
Rahoituslaskelma	sähköinen
Tilipuitteet	sähköinen
Ostoreskontra	sähköinen
Myyntireskontra	sähköinen
Tasekirja	sähköinen
Tase-erittelyt	sähköinen

TOSITELAJIT

AA	Käyttöomaisuus kirjanpitosite	sähköinen
AB	Kirjanpitosite	sähköinen
AF	Käyttöomaisuus poistosite	sähköinen
AZ	Käyttöomaisuus purkamisen tosite	sähköinen
DZ	Myyntireskontra Asiakkaat-maksu	sähköinen
K1	Kirjanpitoliihtymä maksuliikenne	sähköinen
K2	Sips muistiotosite	sähköinen
KG	Ostoreskontra toimittajat-hyvitys	sähköinen
KR	Ostoreskontra toimittajat lasku	sähköinen
KU	KUTI muistio	sähköinen
KZ	Ostoreskontra toimittajat maksu	sähköinen
PA	Palkat	sähköinen
RE	Hankinta - lasku brutto	sähköinen
RV	Myynti - laskun siirto	sähköinen
SA	Pääkirjatilitosite	sähköinen
SB	Palkat lomapalkkavaraukset	sähköinen
ZA	Tilin avaussaldo, 2021 sektoriviennit alkusaldoihin	sähköinen
ZK	Liittymät palvelukassa	sähköinen
ZD	Luottotappiokirjaukset	sähköinen

6. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kajaanissa 23. päivänä helmikuuta 2023

Johtokunta:

Janne Heikkinen, puheenjohtaja

Pasi Arffman, varapuheenjohtaja

Jani Haataja

Rea Stricker

Aila Tartia-Jalonen

Juha Nurminen, liikelaitoksen johtaja

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Kajaanissa päivänä kuuta 2023

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Antti Kääriäinen, KHT, JHTT